

ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre, Ministre des Affaires étrangères, le 15 octobre 1999, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas un mois, sur un avant-projet de loi "portant assentiment au Traité entre le Royaume de Belgique et le Royaume des Pays-Bas en matière d'intervention policière transfrontalière pour maintenir l'ordre public et la sécurité au cours du Championnat européen des nations de football en l'an 2000, signé à Bergen op Zoom le 26 avril 1999", a donné le 1er décembre 1999 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 15 oktober 1999 door de Vice-Eerste Minister, Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste een maand, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "houdende instemming met het Verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden inzake grensoverschrijdend politieoptreden ter handhaving van de openbare orde en veiligheid tijdens het Europees Kampioenschap voetbal voor landenteams in het jaar 2000, ondertekend te Bergen op Zoom op 26 april 1999", heeft op 1 december 1999 het volgende advies gegeven :

I. PORTEE DU PROJET

Afin de maintenir au mieux l'ordre public et la sécurité lors du championnat européen des nations de football qui se déroulera en Belgique et aux Pays-Bas au mois de juin 2000, le traité auquel le texte en projet entend porter assentiment permet, durant une période limitée, aux fonctionnaires de police de chacune des Parties contractantes d'intervenir sur le territoire de l'autre Partie contractante.

Sauf en cas d'urgence, une intervention policière transfrontalière ne peut avoir lieu qu'à la demande écrite de l'autorité compétente de l'autre Partie contractante (article 2, § 1er, du traité).

Les unités transfrontalières de police et les fonctionnaires de police transfrontaliers dépendent des autorités compétentes sur place pour le maintien de l'ordre public et la sécurité (article 4, § 1er, du traité) et se trouvent sous la direction opérationnelle du commandant compétent en matière de maintien de l'ordre public et de sécurité sur le territoire concerné par l'intervention transfrontalière (article 4, § 2, du traité). Comme l'a confirmé le fonctionnaire délégué, les unités transfrontalières des Pays-Bas seront toujours accompagnées d'un officier belge qui, seul, pourra prendre les décisions que la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police réserve aux officiers de police administrative.

Le même fonctionnaire délégué a également précisé que la compétence prévue à l'article 6, 4°, du traité ne fait pas des fonctionnaires de police transfrontaliers des

.../...

Pays-Bas des "agents qualifiés" au sens des articles 11 et 62 de la loi relative à la police de la circulation routière. La situation de ces fonctionnaires est à rapprocher de celle des "surveillants habilités", "militaires habilités", "signaleurs", "capitaines de route", "chefs de groupe" et "surveillants de chantier" mentionnés aux articles 40bis et 41.3 de l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière.

II. OBSERVATIONS GENERALES

1. Le traité soumis à assentiment ne fournit guère de précisions quant aux fonctionnaires de police des Parties contractantes qui peuvent participer à des interventions policières transfrontalières; il y a donc lieu de se référer au droit interne de chacune des Parties contractantes pour déterminer ce qu'il y a lieu d'entendre par "fonctionnaire de police".

En ce qui concerne les Pays-Bas, il a été précisé que ne sont pas fonctionnaires de police au sens de l'application du traité, les membres de la Koninklijke Marechaussee et, pas davantage, les membres des forces de police spéciales. Cette précision gagnerait à figurer dans l'exposé des motifs de la loi d'assentiment.

2. Le traité soumis à assentiment ne précise pas quelles sont les autorités compétentes pour adresser la demande écrite à l'autre Partie contractante; l'article 2, § 4, se contente d'indiquer :

.../...

"Les Parties contractantes se communiquent mutuellement quelles autorités interviennent comme autorités compétentes au sens du présent article.".

Comme la demande de l'Etat d'accueil est, sauf cas d'urgence, une condition de validité de l'intervention policière transfrontalière, il convient, dans la loi d'approbation, d'habiliter le Roi à désigner l'autorité belge compétente, cette habilitation étant limitée à la durée de validité du traité.

I. DRAAGWIJDTE VAN HET ONTWERP

Ten einde te zorgen voor een optimale handhaving van de openbare orde en veiligheid tijdens het Europees Kampioenschap voetbal voor landenteams dat tijdens de maand juni 2000 in België en Nederland zal plaatsvinden, wordt met het verdrag waarmee door middel van de ontworpen tekst zou worden ingestemd, gedurende een welbepaalde periode, aan de politieambtenaren van elk van de Verdragsluitende partijen de mogelijkheid geboden om op het grondgebied van de andere Verdragsluitende partij op te treden.

Behalve in dringende gevallen kan een grensoverschrijdend politieoptreden alleen plaatshebben nadat de bevoegde autoriteit van de andere Verdragsluitende partij daartoe een schriftelijk verzoek heeft gedaan (artikel 2, lid 1, van het verdrag).

De grensoverschrijdende politie-eenheden en de grensoverschrijdende politieambtenaren staan onder het gezag van de ter plaatse voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid bevoegde autoriteit (artikel 4, lid 1, van het verdrag) en onder het operationele bevel van de commandant bevoegd tot handhaving van de openbare orde en veiligheid op het grondgebied waar het grensoverschrijdend politieoptreden wordt uitgevoerd (artikel 4, lid 2, van het verdrag). Zoals de gemachtigde ambtenaar heeft bevestigd, zullen de grensoverschrijdende eenheden uit Nederland steeds begeleid worden door een Belgisch officier die als enige de beslissingen kan nemen die door de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt worden bestemd voor de officieren van bestuurlijke politie.

.../...

Dezelfde gemachtigde ambtenaar heeft tevens verklaard dat de bevoegdheid waarin voorzien wordt door artikel 6, 4°, van het verdrag evenwel niet maakt dat de grensoverschrijdende politieambtenaren van Nederland "bevoegde personen" zijn in de zin van de artikelen 11 en 62 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer. De positie van deze ambtenaren is vergelijkbaar met die van de "gemachtigde opzichters", "gemachtigde militairen", "signaalgevers", "wegkapiteins", "groepsleiders" en "werfopzichters" genoemd in de artikelen 40bis en 41.3 van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer.

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Het verdrag waaromtrent instemming wordt gevraagd bepaalt zo goed als niets over de politieambtenaren uit de Verdragsluitende partijen die mogen deelnemen aan grensoverschrijdend politieoptreden; er behoort dan ook te worden teruggegrepen naar het intern recht van elke Verdragsluitende partij om te kunnen uitmaken wat verstaan dient te worden onder "politieambtenaar".

Wat Nederland betreft, is bepaald dat voor de uitoefening van het verdrag noch de leden van de Koninklijke Marechaussee, noch de leden van de bijzondere politiediensten, politieambtenaren zijn. Deze verduidelijking zou beter worden opgenomen in de memorie van toelichting bij de wet houdende instemming met het verdrag.

.../...

2. In het verdrag waaromtrent instemming wordt gevraagd, wordt niet aangegeven wie de overheden zijn die bevoegd zijn om het schriftelijk verzoek aan de andere Verdragsluitende partij te richten; artikel 2, lid 4, bepaalt in dat verband alleen het volgende :

"De Verdragsluitende Partijen delen elkaar mede welke autoriteiten optreden als bevoegde autoriteiten, bedoeld in dit artikel.".

Aangezien het verzoek van de gaststaat, behalve in dringende gevallen, een voorwaarde is voor de geldigheid van het grensoverschrijdend politieoptreden, behoort de Koning in de goedkeuringswet gemachtigd te worden om de bevoegde Belgische autoriteit aan te wijzen, met dien verstande dat die machtiging beperkt blijft tot de duur van de geldigheid van het verdrag.

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs
de Heren

R. ANDERSEN,

président de chambre,
kamervoorzitter,

P. LIENARDY,
P. QUERTAINMONT,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

F. DELPEREE,

assesseurs de la
section de législation,
assessoren van de
afdeling wetgeving,

J.-M. FAVRESSE,

Madame
Mevrouw

M. PROOST,

greffier,
griffier.

Le rapport a été présenté par M. A. LEFEBVRE, auditeur. Les notes du Bureau de coordination ont été rédigées par M. A. LEFEBVRE, auditeur et Mme I. LEYSEN, référendaire adjoint et exposées par cette dernière.

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. LEFEBVRE, auditeur. De nota's van het Coördinatiebureau werden opgesteld door de H. A. LEFEBVRE, auditeur en Mevr. I. LEYSEN, adjunct-referendaris en toegelicht door deze laatste.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. R. ANDERSEN.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

M. PROOST

R. ANDERSEN